

BISERICA SI SCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLĂRĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an 100 Lei
Pe jumătate de an . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminica

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

O sută parohii.

După cuvintele psalmistului mai bună este o zi în curțile Domnului, decât mii de zile petrecute în alte locuri. Cu alte cuvinte socoteala omenească nu este una cu socoteala lui Dumnezeu. Marele Dumnezeu prin noi trebuie să-și realizeze planurile sale. Altcum, orice socoteală rămâne pur omenească.

Când spunem adevărul că P. Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie până în ziua de 25 Oct. 1926 a vizitat 100 parohii, nu voim să facem un calcul de ordin omenească. Nu voim să călcăm pe urmele lui Pilat care când judeca pe Iisus se gândea la mulțimea, la poporul de afară iar nu la singurul nevinovat: Iisus.

Ne reamintim din timpul Judecătorilor că dintre 30 mii israeliți, Ghedeon a găsit numai trei sute luptători buni. Pe timpul profetilor, un singur proroc era mai bun decât mii de oameni din jurul lui. Doisprezece apostoli au făcut mai mari minuni decât orice legiuni împărătești.

Ne dăm seama deci sub ce raport măsurăm cele 100 vizitații canonice ale P. Sf. nostru Episcop, făcute în timp de un an și două luni. E vorba de timpul pe care Episcopul nostru l-a petrecut între credincioși, vorbind despre Dumnezeu și lucrurile lui. Predicile despre valoarea sufletului, a trupului, despre moarte, menirea omului, bunătatea lui Dumnezeu, judecata din urmă, despre păcat, rau și iad precum și toate celelalte predici rostite poporului, constituie etape din viața poporului nostru sub raport religios.

A nesocoti osteneala împreună cu cele o sută vizitații canonice, înseamnă a bagateliza timpul petrecut cu pregătirea temelor, drumurile lungi și anevoioase, precum și focul sacru și puterea de convingere plantate de înaltul ierarh în sufletele credincioșilor. Cugetând că arhiepiscopul nostru în toate acțiunile sale cere ajutorul lui Dumnezeu, ne aducem aminte de

marele compozitor Sebastian Bach. Acesta la începutul fiecărei compoziții noi, scria latinește: Iesu juva=Isuse ajută, iar la sfârșit: Soli Deo Gloria=Numai lui Dumnezeu Glorie.

Astfel dorește Arhiepiscopul nostru ca toate vizitațiunile ce le va mai face, să le întreprindă cu ajutorul lui Iisus și spre lauda lui Dumnezeu.

Apostolat pentru popor.

Prea Sfințitul nostru Episcop Grigorie, în dorința de a duce cât mai mult dar duhovnicesc în mijlocul poporului, a reluat firul vizitațiilor canonice. De astădată poporul din 7 comune bisericesti bănățene au avut fericirea rară de a auzi cuvântul evangheliei din gura supremului păstor al eparhiei noastre. În cele următoare vom da o palidă descriere a celor întâmplare în acest nou drum triplu de păstorire.

Sâmbătă în 23 Oct. sosește la reședința episcopescă părintele protopop Dr. Patriciu Țucra, care a însoțit pe Prea Sf. Sa în toate comunele vizitate. În suita Prea Sf. Sale mai sunt părintele consilier eparhial Mihail Pacățianu, părintele profesor de teologie Dr. Nicolae Popovici și părintele protodiacon Ioan Cioară. De la Arad plecăm la ora 4 p. m. spre Timișoara.

În trecere prin Vinga Prea Sf. Sa intră în noua biserică de aici, care este aproape complet terminată și peste trei săptămâni va fi predată menirii sale. Clădirea bisericăscă din Vinga, este de o frumuseță arhitectonică rară. Putem zice fără exagerare că e cea mai frumoasă biserică din eparhie. De dimensiuni nu prea mari, dar liniile armonioase și elegante ale stilului curat bizantin fac chiar asupra privitorului din afară impresiune deosebită. Iar dacă intri în ea nu știi ce să admiri întâi: împărțirea proporțională a spațiului, sculptura iconostasului, pictura decorativă sau murală. De sigur că dl. arhitect Tot din Timișoara și-a câștigat merit deosebit prin compunerea planului, iar dl. profesor Iulian Toader, se dovedește ca unul dintre cei dintâi pictori ai noștri în stil bizantin. Sculptura iconostasului a ieșit din mâna măiestrului sculptorului din Craiova, dl. Paun Dumitrescu. Părin-

tele protopop *Tiucra*, d-l primpretor *Pavel Manta* și d-l primnotar comunal *Iosif Baba*, cari s'au ostentit atât de mult pentru adunarea mijloacelor materiale, pot fi mulțumiți de rezultatul străduințelor lor. Prea Sf. Sa și-a exprimat domnilor menționați deosebita Sa mulțumire pentru cele văzute.

Dela Vinga plecăm mai departe spre Timișoara, unde sosim la orele 6 p. m. La prefectură Prea Sf. Sa este binevențat în numele județului și autorităților administrative de d-l primnotar *Iosif Penția*, d-l prefect *Dr. A. Bogdan* fiind cătătorit la București în afaceri oficiale. În numele parohiei din cartierul *Pr. Elisabeta* salută pe Prea Sf. Sa parohul *Gavril Selegtanu*. Sunt de față și d-l primar *Dr. Ioan Doboșan*, d-l inspector școlar *Sabin Evușian* președintele consiliului parohial, precum și mai mulți preoți și intelectuali din Timișoara. Suntem găzduiți la prefectură într'un apartament elegant, care împreună cu primăria a pus la dispoziția Prea Sf. Sale și două automobile pentru tot timpul vizitației canonice. Nu putem să nu relevăm și de astădată sprijinul, ce-l acordă aceste autorități timișorene Bisericii noastre în toate manifestările activității sale. Lucru firesc de altcum, emană din iubirea față de biserică și față de persoana Prea Sf. nostru Episcop pe care o manifestă bănățeni, ca și ceilalți credincioși din eparhie, la toate prilejurile binevenite.

În ziua următoare 24 Oct. s'a făcut sfințirea clopotelor dela Biserica din cartierul *Pr. Elisabeta* în cadrul unei serbări bisericesti demnă de metropola Banatului.

Clopotele nouă sunt aduse dela fabrica, unde s'au turnat, cu procesiune solemnă, la care au participat toți elevii mai mari ai școalelor secundare, și muzica militară. Carul, în care au fost aduse clopotele decorate cu flori și funde tricolore, este tras de 6 boi. frumoși. Clopotele sunt așezate apoi pe tribuna din piața bisericii, anume pregătită pentru acest scop. La orele 9 a. m. sosește Prea Sf. Sa, fiind întâmpinat la ușa bisericii de preoții, slujitori îmbrăcați în ornate. Urmează sf. liturghie solemnă, pontificată de Prea Sf. Sa, asistat de protoiereii *Mihail Păcățian*, *Dr. Patriciu Tiucra*, *Dr. Nicolae Popovici*, presbiterii *Gavril Selegtan*, *Cornel Raica*, *Nicolae Șoșdean*, *Nicolae Mașcovescu*, *Traian Golumba*, protodiaconul *Ioan Cioară* și diaconul *Ioan Toconiță*. Răspunsurile liturghice sunt date de corul Reuniunii Române de cântări din cartierul *Pr. Elisabeta*, condus de teologul *Bocșian*. A cântat frumos și disciplinat. La liturghie s'au făcut de către Prea Sf. Sa și două hirotonisiri, diaconul *Ioan Toconiță* a fost sfințit întru presbiter, iar teologul *Gheorghe Marcu* totu diacon.

După terminarea sf. liturghii se face sfințirea clopotelor, la care Prea Sf. Sa ține una dintre cele mai frumoase cuvântări. Subiectul predicii a fost rolul clopotelor pentru primenirea și reînnoirea sufletească. Efectul s'a văzut din lacrimile celor prezenți, dintre cari cei mai impresionabili plângeau formal, dar pu cred să fi rămas un singur ochiu neumezit de lacrimi.

Această cuvântare admirabilă se va publica în volumul, pe care Prea Sf. Sa îl pregătește acum și care va cuprinde predici ocazionale, la botezuri, cununii, înmormântări și sfințiri de biserici. După aceste clipe impresionante părintele *Selegtanu* mulțumește Prea Sf. Sale pentru bucuria, ce a făcut-o credincioșilor săi prin descinderea în mijlocul lor. Asemenea aduce mulțumiri celor ce au contribuit la facerea clopotelor nouă, în fruntea cărora sunt nașii: d-l *Dr. Liviu Gabor*, d-l *Dr. Ioan Telegușu* d-l *Sabin Evușian* și d-l *Emil Grădinaru*. La actul solemn al sfințirii am remarcat dintre autorități pe d-l *Iosif Penția* primnotar în numele prefecturii, dela primărie: d-l primar *Dr. Ioan Doboșan*, d-l primnotar *Dr. S. Șagovici*, d-l consilier *Dr. O. Crășmariu*, *Emil Grădinar* și *Pavel Disela*, apoi d-l *Dr. A. Marta*, președintele curții de apel, d-l *A. Frates*, revizor școlar, precum și alte notabilități din Timișoara, așa d-l *Dr. Aurel Cosma*, fost ministru, d-l deputat *Gheorghe Andraș*, d-l *Dr. Lucian Georgevici*, fost primar, și mulți alți fruntași ai Timișorii. Publicul prezent se poate evalua la cel puțin 2000 de oameni. În fine țin să relev execuția artistică a răspunsurilor date de corul „*Dolna*” sub conducerea compozitorului maestru, d-l *Sabin Drăgoi*.

După terminarea serviciului religios s'a luat masa în cerc restrâns la casa parohială, la finea căreia d-l *Sabin Evușian*, printr'o alocuție către Prea Sf. Sa oferă dela intelectualii parohiei suma de 10000 Lei pentru fondul de propagandă eparhial. Altfel am văzut că d-l *Evușian*, ca președinte al consiliului parohial, se ostenește mult pentru susținerea și intensificarea vieții bisericesti din această parohie veche a Timișorii, care este una dintre cele mai de frunte parohii ale eparhiei, dat fiind numărul mare al membrilor intelectuali, cu tragere de inimă pentru biserică.

La ora 3 p. m. Prea Sf. Sa pleacă spre comuna *Chișoda*. Afară de suită suntem însoțiți de d-l primar *Dr. Ioan Doboșan*, d-l primnotar județean *Iosif Penția*, d-l deputat *Gh. Andraș*, d-l consilier cultural *Emil Grădinaru* și preotul *Traian Golumba*. Deși a început o ploaie cu vânt, la marginea comunei așteaptă popor mult în frunte cu d-l primpretor *Pavel Chirilovici*, care și bineventează pe Prea Sf. Sa. Strada, pe care trecem este decorată cu steaguri tricolore și arcuți de triumf. La biserică așteaptă preotul local *Victor Aga* împreună cu un număr foarte mare de credincioși. Se ține un scurt serviciu divin, pontificat de Prea Sf. Sa cu asistența părinților *Păcățian*, *Tiucra*, *Cioară* și *Aga*. La finea serviciului divin Prea Sf. Sa citește rugăciunea pentru iertarea păcatelor și apoi părintele *Aga* face o dare de seamă despre situația religioasă și morală a parohiei, care este satisfăcătoare.

Apoi Prea Sf. Sa Părintele Episcop rostește o cuvântare ascultată de credincioși cu cea mai mare atențiune. Subiectul predicii a fost datoria de a ne îngrijii de mântuirea sufletelor, care trebuie pusă mai presus de orice lucru lumesc.

Dela Chișoda plecăm spre *Ghiroa*, unde sosim la orele 5 p. m. Deși a început să plouă destul de bine, totuși la marginea comunei ne așteaptă un banderiu de călăreți îmbrăcați în haine de sărbătoare precum și popor numeros în frunte cu dl. notar comunal *Atanasie Gavrilescu*, care binevențează pe Prea Sf. Sa. Intrăm în comună în sunetele trescurilor. Înaintea sf. biserici așteaptă popor și mai numeros cu preoții locali *David Voniga* și *Alexiu Chișozan* și preotul *Gheorghe Tocitu*, îmbrăcați în ornate.

Se oficiază un scurt serviciu divin cu rugăciunea pentru iertarea păcatelor, fiind biserica tixită de credincioșii acestei parohii fruntașe, care numără 2200 suflete. Răspunsurile sunt date frumos de corul țărănilor condus de învățătorul *Mihail Bocșa*.

Apoi părintele *David Voniga* rostește o cuvântare frumoasă de binevențare, în cursul căreia face și darea de seamă despre parohie și pe care cuvântare, pentru frumusețea ei, o vom publica într-unul din numerele viitoare ale organului nostru. Impresia adâncă, care se putea vedea pe fețele credincioșilor, încă la citirea de către P. Sf. Episcop a rugăciunii, pentru iertarea păcatelor, se potențează la cuvântarea P. S. Sale. Vorbește despre menirea omului pe pământ și despre felul cum trebuie omul să-și îndeplinească apțiitudinile și facultățile primite de la Dumnezeu, ca să-și poată mântui sufletul. După predica arhierescă, P. S. Sa împreună cu suita cercetează pe preoții locali acasă, unde se servește și câte o gustare. La părintele *Voniga* am fost delectați și cu câteva cântări frumoase executate de al doilea cor, condus de teologul *Tr. Voniga*, fiul părintelui *Voniga*.

Ne întoarcem apoi la *Timișoara*, fiind găzduți peste noapte tot la prefectură.

Măine zi la orele 10. a. m. facem o vizită la palatul Sindicatului *Timiș — Bega*, fiind împărtașiți de primirea călduroasă a directorului general *Iulian Arsenovici*. Apoi plecăm spre *Secani*.

La intrarea în comună suntem așteptați de un banderiu numeros de călăreți și de un convoi de vreo 40 trăsuri împodobite cu flori, funde tricolore și steaguri. La arcul de triumf pretorul din *Vinga*, dl. *Pavel Mănta* binevențează pe P. S. Sa și apoi intrăm în comună pe o stradă îmbrăcată în haine de sărbătoare. Covoare care de care mai frumoase pe porțile dela toate casele, iar înaintea Bisericii alt arc de triumf. La ușa sf. Biserici salută pe P. S. Sa părintele protopop *Sava Seculin*, asistat de parohul local *Vasilie Roman*. Intrăm în Biserică între uralele însuflețite ale poporului și copiilor de școală. Serviciul religios este împreună cu rugăciune de mulțumită din prilejul zilei de naștere a A. S. Regale Principele moștenitor *Mihailu* și cu rugăciunea pentru iertarea păcatelor. Răspunsurile liturgice sunt date precis de corul bărbătesc, condus de învățătorul *Vasile Stoi*. Preotul local *V. Roman* face darea de seamă despre situația parohiei, aproape curat ortodoxă, 1800 suflete, fără sectari. Po-

porul ține la Biserică, starea religioasă-morală progresează, deși concubinajul încă nu este stărpit total. Starea materială a poporului deasemenea este satisfăcătoare, s'a câștigat mult chiar și din pământul străinilor din comunele din jur. Durere și aici, întocmai ca și în alte locuri, prin reforma agrară s'au expropriat din proprietatea Bisericii 60 jug. din 70 jug. cât avea mai înainte. E dureros lucrul acesta, când se știe că atâtor particulari străini de legea și neamul nostru li s'a înapoiat sute de jughere. Ni s'a dat să vedem în comuna aceasta și un exemplu frumos de felul cum își lubefte poporul Biserică, așume fostul episcop *Ioan Crainic* a donat Bisericii 15 jug. Țin să amintesc și aceea, că în primăvara viitoare se va ridica și o casă culturală, având spre scopul acesta toate mijloacele trebuincioase.

După darea de seamă a preotului, pătrunsă de de duh evlavios, urmează cuvântarea P. S. Sale Păr. Episcop, care în cuvinte măiestre și prin pildă foarte nimerite arată care este chemarea tineretului, cum trebuie folosit timpul tinereții și cari sunt datoritiile părinților în educarea tineretului. Părinții să nu fie piedică la apropierea pruncilor de Iisus Hristos, carele zice: „Lăsați pruncii să vină la mine”. Apoi laudă pe credincioșii acestei parohii, pentru că între ei n'a pătruns împărecherea și-i îndeamnă să păstreze și pe mai departe „un domn, o credință și un botez” întocmai ca și înaintașii noștri timp de nouăsprezece veacuri.

După vizitarea preotului acasă și cu impresia plăcută de cele văzute în această parohie plecăm spre *Muran*, unde sosim la orele 4 1/2. La hotarul comunei suntem întâmpinați de un banderiu de 40 călăreți îmbrăcați cu toții uniform în costume naționale locale și împodobiti cu funde tricolore. Deasemenea au teșit întru întâmpinarea Arhierului și popor mult de ambele sexe, în haine de sărbătoare, în 40 trăsuri. Ordinea exemplară, călăreții îmbrăcați uniform fac impresie admirabilă. Binevențează primarul *Grigorie Muntean*, un țaran deștept, căruia se datorește organizarea primirii. Intrăm apoi în comună. Pe strada, pe care o parcurgem, covoare la fiecare casă, arcuri de triumf. La Biserică întâmpină pe P. S. Sa în numele parohiei preotul locului *Liviu Mihailovici* și *Nicolae Vulpe* din *Jădani*, iar în numele societății „Sf. Gheorghe” doșora *Aurora Mihailovici*, fiica preotului local. După serviciul divin urmează darea de seamă a preotului local, din care deasemenea se vede starea înfloritoare a parohiei *Muran*. P. S. Sa Părintele Episcop îi și laudă în cuvântarea sa pentru zelul lor religios, pentru înactivarea soc. Sf. Gheorghe, pentru înființarea fondului mîilelor precum și pentru clădirea casei naționale, care a fost sfințită tocmai în ziua premergătoare. Fiind parohia aceasta a suta parohie vizitată de P. S. Sa, folosește acest moment pentru a vorbi impresionat și despre răscumpărarea vremii.

După vizitarea preotului ne îndreptăm spre *Fibiș*. În cale trecem prin comuna șvabească *Brukenau (Pișchia)*, unde avem și o parohie filie de a noastră. La intrarea în această comună, la arcul de triumf, P. S. Sa Părintele Episcop este salutat de un grup numeros de șvabi și credincioși de ai noștri, între sunetele muzicii. Continuăm apoi drumul spre *Fibiș*, unde sosim seara, așa că primirea P. S. Sale se face numai înaintea Bisericii de către parohul local *Gheorghe Todan*, în fruntea credincioșilor numeroși, adunați și pentru serviciile dzești de seară în vederea sfințirii Bisericii de mâine. Se oficiază serviciul divin al privegherii după tipicul Rusalilor, pontificat de părintele consilier eparhial *Mihail Păcățianu*, cu asistența părintelui profesor *Dr. Nicolae Popovici* și a preoților *Dimitrie Luțai* și *Ștefan Bogdan*.

În ziua următoare 26 Oct., la sărbătoarea sf. *Dimitrie*, se sfințește Biserica renovată cu suma de 550.000 Lei, donați: 110 Lei de prefectura Timișorilor, 240.000 Lei de comuna politică, apoi 110.000 Lei adunați din repartitie asupra credincioșilor și restul de 90.000 Lei din diferite chivernisiri ale averii parohiale și alte donațiuni dela credincioși. La orele 9 a. m. Prea Sf. Sa Păr. Episcop este adus cu litia dela casa parohială, unde a fost găzduit, apoi se oficiază ceremonialul sfințirii Bisericii și sf. Liturghie solemnă pontificată de Prea Sf. Sa cu asistența părinților: *Mihail Păcățianu*, consilier eparhial, *Fabriciu Manoilă* și *Dr. Patriciu Țucra* protopopi, *Nicolae Mcluța*, *Atanasie Todan*, *Vasilie Roman*, *Sabin Mcluța*, *Liviu T. Mihailovici*, *Dimitrie Luțai*, *Gheorghe Todan*, *Ștefan Bogdan* și *Gheorghe Marcu*, presbiteri și referentul eparhial *Ioan Coară* protodiacon. La liturghie se face și două hirotoniri: *Gheorgh Marcu* întru presbiter și *Gheorghe Neagu* întru diacon. Răspunsurile liturgice au fost date frumos de trei coruri: corul din loc sub conducerea învățătorului *Petru Trailescu*, corul din Secani, tot sub conducerea dlui *Trailescu* și corul din Comiat sub conducerea preotului *Virgil Lugojan*. Serviciul divin se desfășură majestos. Biserica este tixită de credincioși din loc, asistă și numeroși intelectuali, între alții: *Dr. Cornel Groșorean*, *Gheorghe Andraș* și *Dr. Ioan Țeicu* deputați, *Pavel Manta* primpretor, *Dr. Victor Rădulescu* și *Dr. Iuliu Belu*, avocați, precum și mulți alții din loc și jur. La pricază Prea Sf. Sa Păr. Episcop încunajurat de preoții slujitori iese înaintea altarului. Apoi Părintele *Todan*, într-o cuvântare rotunjită, avântată, mulțumind Arhierelui pentru osteneala, pe care nu a cruțat-o, venind în această parohie pentru mângâierea poporului, scoate la iveală însemnătatea z. lei pentru această parohie de 1200 suflete credincioase, sporite în timpul recent și cu 45 familii de coloni veniți din Ardeal și din comuna *Satchinez*. În cursul cuvântării face și darea de seamă despre situația dlui parohie, din care relevăm că casa culturală, clădită acum, și monumentul eroilor s'a sfințit în ziua premergătoare, iar soc. sf. *Gheorghe*

este în plină activitate. Urmează predica solemnă a Prea Sf. Sale Părintelui Episcop. În cuvinte avântate, în stil biblic și cu elocvență bisericească perfectă, desfășură subiectul despre mântuirea sufletelor prin Biserica. Impresia lăsată nu numai asupra țărănilor, ci și asupra numeroșilor intelectuali prezenți, a fost covârșitoare. După serviciul divin a avut loc un banchet de 80 persoane, în cursul căruia Păr. protopop *Țucra*, dlul deputat *Dr. Cornel Groșoreanu*, și *Dr. Ioan Țeicu* toastează pentru Păr. Episcop, dl deputat *Gheorghe Andraș* pentru preotul local *Gheorghe Todan* și preotul *Atanasie Todan* din Checia română pentru oapeți și pentru poporul din *Fibiș*. În cursul banchetului am fost delectați cu cântări frumoase de către corul părintelui *Virgil Lugojan*. La orele 4 d. m. s'a încheiat această sărbătoare frumoasă, pentru reușita căreia merită toată lauda atât părintele *Todan*, cât și celelalte autorități locale.

Dela *Fibiș* plecăm la orele 4 $\frac{1}{4}$ d. m. și sosim la *Firighaz* la orele 5 d. m. Și aici arcuri de triumf. După primirea Prea Sf. Sale înaintea Bisericii de către preotul local *Ștefan Bogdan* și preotul *Dimitrie Luțai* din *Fiscuț*, se oficiază vecernia pontificată de Păr. Episcop. Răspunsurile sunt date de către elevii școlii primare conduși de învățătorul *Ioan Cismaș*. Lumânările aprinse, ținute de credincioși în mână, fiind seară, produc încă în cursul vecerniei și a rugăciunii pentru iertarea păcatelor, cetită de arhieru, o atmosferă impresionantă, care se potentează prin cuvântarea arhierescă, rostită după darea de seamă a părintelui *Bogdan*. Prea Sf. Sa predică despre floarea virtuții, care este stăruința în fapte bune precum și despre fericirea familiilor creștinești binecuvântate cu prunci numeroși. Îndeosebi partea aceasta din urmă a făcut impresie adâncă, iar noi preoții asistenți am putut învăța că se poate predica despre plaga familiilor cu copiii puțini, într'un mod care să nu atingă întru nimic susceptibilitatea ascultătorilor, să miște inimile, să convingă pe ascultători și să înduplece voința lor. După cuvântarea arhierescă s'a servit o gustare în locuința părintelui *Bogdan* din casa parohială și apoi Prea Sf. Sa Părintele Episcop împreună cu suita s'au înapoiat la *Arad*, unde au sosit la orele 9 p. m.

Dacă mai amintesc că în fiecare parohie s'au împărțit poporului și sute de broșuri din biblioteca de propagandă eparhială, am sfârșit cu acest raport, în care am redat în culori foarte șterse calea triumfală făcută de neobositul nostru părinte sufletesc suprem întru propovăduirea evangheliei lui Iisus Hristos.

N. P.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Congresul Național Bisericesc.

Într-o atmosferă sărbătorească și pătrunsă de duhul dragostei creștinești s'a ținut la București cel dintâi congres ordinar al bisericii noastre din România întregă. Bărbații cei mai de frunte ai neamului și-au dat contribuția prețioasă la lucrările acestui congres pătrunși cu toți de importanța rolului bisericii în viața unui stat. Discuțiile academice și cuvântările înălțătoare ale unor distinși membri ai congresului au dat acestuia timbrul unui areopag superior însuflețit de cel mai curat duh creștinesc și național.

Congresul s'a deschis Joi în 14 Oct. în ziua Cuv. Paraschiva.

La ora 10 s'a săvârșit în biserica patriarhiei un serviciu religios de cătră arhierul Tit Simedrea asistat de un numeros cler. La acest serviciu au asistat toți arhierii, în frunte cu I. P. S. Patriarhul, ministrul cultelor reprezentat prin dl. ministru Goldiș și secret. gen. N. Crainic și toți deputații congresuali. După serviciul invocării duhului sfânt membrii congresului s'au întrunit în sala de ședințe a Senatului, unde I. P. S. Patriarhul a făcut deschiderea festivă a congresului. Dă întâi cuvântul dl. ministru de culte V. Goldiș, care cetește mesagiul regal pentru deschiderea congresului:

P. S. Părinții Domnilor membri!

„Congresul național bisericesc, instituit prin legea de organizare a Bisericii Ortodoxe Române, convocat fiind pe temeiul art. 10 și 12 din statutul acestei legi, în sesiune ordinară, în ziua de 14 Octombrie 1926

„Eu declar deschisă această sesiune.”

Dat în Yachtul Ștefan-cel-Mare, la 11 Octombrie 1926.

Ferdinand.

Asistența ascultă cuvintele regale în picioare aplaudând.

La apoi cuvântul I. P. S. Patriarhul Miron și ține o frumoasă cuântare în care arată scopul adevărat al bisericii prin mărirea și înmulțirea așezămintelor sale întru aprofundarea vieții noastre religioase.

Secretariul dr. S. Dragomir cetește apelul nominal la care răspund 96 deputați. Deputaților absentii se acordă concediul cerut. Președintele prezintă apoi actele întrate la biroul congresului. 1. Raportul consiliului central, 2. Raportul eforiei, 3. Regulamentul intern al congresului, 4. Regulamentul pentru administrarea averilor epitropești în parohii și eparhii, 5. Regulamentul pentru alegerea membrilor în Adunările eparhiale, 6. Regulamentul pentru organizarea funcționării Eforiei, 7. Alegerea unui consilier cleric și reprezentant al mitropoliei basarabene în locul pr. C. Popovici, demisionat, 8. Chestiunea mutării reședinței episcopale a episcopiei Cetății-Albe, Ismail, din Ismail la Cetatea-Albă, 9. Administrarea nouilor biserici din Basarabia, 10. Demersurile pentru construirea catedralei „Mântuirea Neamului” din Capitală, 11. Salarierea preoției ortodoxe din întreaga țară.

Actele se distribuie diferitelor comisii spre studiere.

I. P. S. Patriarh exprimă părerea de rău pentru pierderea a doi valoroși membri ai congresului: G. Mărzescu și C. Cocias. Congresiștii dau expresie regretelor unanime prin ridicare.

După masă s'au întrunit comisiunile pentru debateră chestiunilor la ordinea zilei.

Ședința a doua s'a ținut Vineri în 15 Oct. înainte de masă.

I. P. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, având în vedere alipirea recentă a unui teritoriu din eparhia Hotinului la cea a Iașului, a cerut congresului să coopereze pe cei trei deputați sinodali dela Hotin la sinodul eparhial al Iașilor.

În acest sens mitropolia din Iași a făcut și o adresă congresului spre aprobare.

(Va urma.)

Biblia română în tiparul orbilor după sistemul „Braille“

Inițiativa luată de „Societatea ortodoxă națională a femeilor române din Cluj” de a imprima o biblie română cu litere reliefate pentru orbi, sistemul Braille, în tipografia Institutului de orbi din Cluj în favoarea orbilor din întreaga țară, reprezintă o operă grandioasă și de mare importanță pentru orbii știutori de carte.

În toate statele occidentale, Biblia a fost, acum 100 de ani, prima carte care a fost imprimată pentru orbi. Pentru cei lipsiți de lumina soarelui, religiozitatea este singurul razim și unicul refugiu al lor în momentele grele de răcoale sufletești care se nasc adese din cauza amărăciunilor în viața lor tristă și apăsătoare. În astfel de cazuri, numai credința noastră strămoșească poate să le dea echilibrul psihic și moral întărindu-i sufletește și făcându-i să poată suporta greutatea vieții.

Și care ar putea fi cartea cea mai potrivită pentru crearea dispozițiilor sufletești înălțătoare și îndrumătoare spre bine, spre resemnare creștinească și spre credința în bunătatea Atotputernicului decât Biblia? Orbi, în general, au nevoie de o bază solidă de religiozitate care să-i facă capabili a nu se da învinși de vitregia sorții.

Din acest punct de vedere s'a născut dorința, a înzestra pe fiecare orb din țară cu această carte sfântă ca ea să le fie lumina lor călăuzătoare pe drumul greu și spinos al vieții în întuneric.

Suntem adânc recunoscători „Societății ortodoxe naționale a femeilor române din Cluj”, prin sprijinul ce ne acordă, pentru această inițiativă laudabilă și firească, căci nu știm, cine ar fi putut reprezenta această idee mai bine și mai firesc decât chiar această merituoasă societate, dând și acelorora o rază mângâietoare de lumină care sunt condamnați a trăi în întuneric.

„Fondul de propagandă religioasă“

Nr. 4133—1926.

Prea Cucernicieii Sale Protopop Dr. Patriciu Țucra
Timișoara.

Sf. Ioan Gură de aur în Omilia a 35-a asupra Sf. Evangheliilor dela Mateiu, spune că cel mai bun mijloc de a păstra faptele bune, este ca să păstrăm memoria lor și să ne arătăm recunoscători pentru dărușele. Cu toată recunoștința relevăm noi osteneala P. C. Tale, care prin colecta ce ai întreprins al sport fondul de propagandă al eparhiei cu suma frumoasă de 76.625 lei.

Pentru aceasta bunul Dumnezeu nu va întârzia a-ți da răsplată, iar Noi ne bucurăm de bucuria (Romani 12. v. 15) P. C. Tale și nădăjduim să ai imitatori vrednici întru osteneală al cărei rezultat ne va face cu puțință, să ducem biruința Crucii în sufletele mulțimii.

Arad, la 2 Oct. 1926.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

Nr. 4281—1926.

Prea Cernicului Preot Atanasie Todan
Checia-Română.

Am primit cu multă bucurie suma de 24330 lei Colectată de P. Cucernicia Ta, pentru fondul de propagandă eparhial și Ți mulțumim călduros pentru înțelegerea adevărată a misiunii ce avem cu toți de a munci în biserica noastră pentru schimbarea mentalității lumii, de azi, care în mare parte trăiește numai pentru sine.

Bunul Dumnezeu va aduce munca noastră la izbândă sigură căci zădul atât de frumos al preoților noștri numai roade bune poate să aducă.

Arad, la 7 Oct. 1926.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

Nr. 4543—1926.

D-sale Domnului Sabiu Evuțian Președintele Consiliului Parohial din
Timișoara Cartierul-Elisabeta.

Am primit cu multă bucurie suma de zece mii lei care s'a computat la fondul de propagandă.

Bunul Dumnezeu va duce la izbândă cauza bisericii noastre având pilde ca și aceasta a jertfei D-Voastră, care nu va întârzia să aducă roade imbelșugate.

Arad, la 27, Oct 1926.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

Asociația clerului „Andrei Șaguna“.

Nr. 16—1926.

Convocare.

În conformitate cu § ul 10 din Statutele Asociației „Andrei Șaguna“ a clerului Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș — având arhierasca binecuvântare — convocăm al VII-lea congres ordinar al preoților ortodoxi din Mitropolia Ardealului pe zilele de **10 și 11 Noemv. a. c.**, la **Timișoara**, cu următorul

PROGRAM:

Ziua I.

A. m. I. La ora 9.30 slujba sf. Liturghii în biserica ortodoxă din Fabrică, cu predică și chemarea Duhului sfânt.

2. La ora 11 deschiderea Congresului prin președintele Asociației, Prot. Dr. Gh. Ciuhandu.

P. m. : La ora 4 conferință P. C. Prot. Dr. Șt. Coroianu despre „*Rostul Societății Sf. Gheorghe*“ a tinerimii ort. rom. Conferința va fi încadrată în coruri religioase și naționale.

La ora 6 conferința Păr. prof. Dr. Gr. Cristescu dela Acad. teol. Sibiu, despre *Indrumarea tinerimii noastre*.

Ziua II.

A. m. I. La ora 9: Discuție asupra problemei: organizarea tinerimii.

2. Raportul Comitetului Central.

3. Raportul Cassierului.

4. Completarea Comit. Central.

5. Propuneri (vor fi anunțate Biroului Central cu cel puțin 3 zile înainte de Congres).

Delegații despărțămintelor, aleși în sensul § lui 6 pct 1. din Regulament, precum și toți cei ce doresc să participe la congres, se vor anunța la biroul central al Asociației (Sibiu).

Membrii comitetului Central sunt convocați la ședință pe ziua de 9 Noemvrie a. c. ora 4 p. m. (sala prefecturii) în aceeași zi la ora 6 p. m. va avea loc consfătuirea membrilor prezenți al asociației.

Sibiu, din ședința Comitetului Central, ținută la 12 Octomvrie 1926.

Dr. Gh. Ciuhandu,
președinte.

N. Colan,
secretar.

INFORMAȚIUNI.

„Societatea ortodoxă a femeilor române“ filiala Arad. La apelul P. S. Sale părintelui Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa pentru reorganizarea acestei societăți, a răspuns un număr frumos de doamne și domni din Arad.

Sedința de constituire s-a ținut în sala primăriei Joi în 28 Oct. l. c. sub prezidiul P. S. Sale. A fost aleasă prezidentă dna Nasta soția fostului director dela Banca națională filiala Arad, dl. Victor Nasta, iar vice președinte dl. Dr. Gheorghe Ciuhan u. consilier eparhial. Amănunte vom da în numărul următor.

Călătoria M. S. Regina la America. Toate ziarele americane consideră vizita Reginei României ca cel mai de seamă eveniment actual. Coloane întregi sunt rezervate dărilor de seamă asupra vizitei Reginei.

Toate casele comerciale oferă Reginei cele mai frumoase daruri.

În 23 Oct. c. a avut loc o serată de gală la Metrodolian Opera în onoarea Reginei. Venitul seratei va fi întrebuințat pentru ajutorarea Asociației mamelor. Prețul unei loje variază dela 500 până la 2000 dolari.

Regina a contractat un angajament cu un mare trust de presă din America pentru a publica săptămânal articole de impresii. M. S. va primi 10000 dolari de articol. Banii îi va întrebuința pentru opere de binefacere din România.

Ministerul de externe a dat azi un comunicat, în care se arată că principele Acosta duce de Spoleto, însoțit de mareșalul Badoglio, va sosi la București în ziua de 3 Noembrie și va fi oaspetele M. S. Regelui.

Partidul liberal pentru colaborare cu capitalul străin. Delegația permanentă a partidului liberal împreună cu șefii organizațiilor din provincie a avut o consfătuire la casa d-lui Ion-I Brăteanu.

În instrucțiunile, care se arată, că s'au dat pentru desăvârșirea organizației partidului, se arată că partidul liberal nu este contra participării capitalului străin la punere în valoare a bogățiilor țării.

Consiliul Mitropoliei noastre a ținut în zilele de 11 și 12 Octomvrie ședințe sub prezidiul I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae. S'au rezolvat chestiunile curente și s'au ales pâr. protoiereu Dr. Vasile Bologa consilier-ref. al secției bisericești, preotul Traian Petrișor al secției culturale, iar preotul Ieronim Grovu director al oficiului statistic.

La examenul de bacalaureat din toamna aceasta s'au supus în Sibiu 226 elevi; între aceștia cei mai bine pregătiți s'au dovedit tinerii dela *liceul nostru confesional „Andrei Șaguna” din Brașov*: din 35 elevi brașoveni au reușit 29.

Secte oprite de lege Ministerul cultelor înștiințează că sunt interzise și urmărite de lege următoarele secte religioase: Inockentiștii, nazarienii, adventiștii, reformiștii, secerătorii, pentisamiștii și asociația internațională a studenților biblici.

Audiență. A. S. R. Principesa mamă Elena a primit într-o lungă audiență pe Dl. Ionel Brătian șeful partidului liberal.

Ziua nașterii prințului Mihai. A. S. R. Principele Moștenitorul Mihai, a împlinit luni în 25 Oct. l. c. etatea de 5 ani. Cu această ocaziune s-ar făcut Te-Deumuri în toate bisericile din România, pentru familia domnitoare și pentru viitorul domnitor principele Mihai.

CONCURSE.

În baza rezoluțiunii consistoriale Nr. 4366/1926 să publică concurs cu termen de 30 de zile pentru îndeplinirea parohiei vacante din Toc.

Venitele acestei parohii sunt:

1. 22 jugh. cad. 800 st. cv. pământ arător și fânaș

2. Un intravilan parochial cu 800 st. cv.

3. Stolele legale.

4. Brul legal.

6. Intregirea dela stat.

Casă parochială nu este.

Parochia este de cl. a II-a, dar în lipsă de reflectanți cu cvalificațiunea pentru parohii de cl. a II-a se vor admite și recurenți cvalificați pentru parohii de cl. a III-a.

Alesul este obligat să catechizeze elevii școlii primare din localitate și să achite toate impozitele după beneficiul parohial.

Donitorii de a ocupa acest post să-și trimită recursele lor, adresate comitetului parochial ort. rom. din Toc și provăzute cu documentele de cvalificațiune și serviciu, oficiului protopresb. teral ort. rom. în Radna, iar dânsii să se prezinte — pe lângă stricta observare a dispozițiilor §-lui 33 din regulamentul pentru parohii — în sf. biserică din localitate, spre a se face cunoscuți credincioșilor.

Recurenții din alte dieceze au să-și obțină învoirea P. S. Sale domnului Episcop diecezan pentru a putea recurge la această parohie.

Din ședința dela 3 Oct. 1926.

Comitetul parochial.

În înțelegere cu: Procopie G. vulescu m. p. protopresbiter.

—□—

1—3

Nr. 4731—1926.

Pentru distribuirea unuia eventual alor două burse din fundațiunea medicului Dr. Iuliu T. Mera din Șiria se publică concurs de 30 zile socotite dela prima publicare a acestui concurs în organul eparhial „Biserica și Școala”.

Admisibil la concurs sunt în general tinerii români ortodoxi săraci studenți la facultăți de drept, medicină, filosofie, tehnică, teologie, cu purtare bună și spor excelent în studii. La distribuirea bursei se se vor ține în seamă următoarele dispoziții speciale ale fundatorului:

a) Preferință vor avea în locul prim acela dintre reflectanții, care vor putea dovedi, că sunt înrudiți cu

fundatorul până la al șaselea grad de sânge ori de cuscrie.

b) In al doilea loc tinerii născuți în Șiria (jud. Arad).

c) In al treilea rând: cei născuți în județul Aradului, resp. în dieceza Aradului, și în fine cei născuți în mitropolia ort. rom. a Ardealului.

d) In absența recurenților potriviți din categoriile de mai sus ale studenților dela facultăți se pot vota burse și altor tineri studenți eminenți și săraci din clasele V-VIII ale școalelor secundare, eventual academii comerciale, școale militare de cadeti și din preparandii (școale normale) în ordinea de sub a)-b)

Pentru a-și dovedi îndreptățirea, concurenții vor avea să prezinte, potrivit cu dispozițiile din § X al literelor fundamentale, documente autentice, a) că sunt cetățeni români, b) că s născuți din căsătorie legală bisericească a părinților ortodocși români, c) că atât ei cât și părinții lor aparțin și acum bisericii ortodoxe române, d) că sunt atât de săraci, încât fără stipendiu nu sunt în stare a-și continua studiile, e) că atât trupește cât și sufletește sunt sănătoși, f) că studiile de mai înainte le-au terminat cu spor excelent, g) cu informațiune familiară, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al VI-lea grad de sânge ori de cuscrie, că sunt născuți în Șiria, ori în județul Aradului, ori în dieceza Aradului ori pe teritoriul mitropoliei Ardealului.

Imprejurarea de sub lit. d) se va dovedi cu atestat bineprecizat și detaliat, dela antistia comunală și vidimat de oficiul parohial ort. rom. al locului.

Reflectanții, cari eventual mai au vr-o bursă, sunt datori să arate: sumă acelei burse și că dela cine o au.

Cererile, ajustate cu dovezile cerute mai sus vor trebui trimise Consistoriului eparhial, în termin. Cererile întrate mai târziu ori neadjustate complex nu se vor lua în socotință.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută la 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

—□—

3—3

Nr. 4123/1926

Prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 zile pentru conferire pe durata exclusivă a anului școlar 1926/27 a burselor vacante din fundațiunea Teodor Pap, administrată de subsenatul Cons. eparhial.

Indreptățiri la acele burse sunt, conform literelor fundamentale a) rudele fundatorului; b) tinerii români ortodocșilor din Giula' cari studează la noi în patrie; c) în lipsa recurenților indicați sub a-b) urmează îndreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea se veche, cari cercetează școale elementare, civile sau medii, reale, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnaziale-liceale, academii, universități și institute teologice.

La concurs se admit și eleve.

Concurenții au să-și prezinte cererile la Consiliu subsemnat în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vr-un notar public.

1. Act de botez din matricula bisericească, pro-văzut cu clauza oficiului parohial local, că petentul și azi aparține bisericii noastre.

2. Rudenile fundatorului să anexeze și informații familiare, pentru dovedirea gradului de înrudire;

3. Atestat de paupertate dela direcția politică locală, cu date specificate despre starea materială a părinților concurenților și despre a sa proprie. Rudenile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. Atestat școlar pe anul școlar trecut, iar universitarii despre toate cursurile respective semestrale ascultate și documente despre examenele prestate.

5. Concurenții să arată: ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adeverință dela Direcțiunea școlii: de au sau nu au bursă, și că dacă au ce sumă face aceea?

Neobservarea unela ori alteia din condițiile de mai sus va avea de urmarea, că cererile ajustate de defectuos nu vor fi luate în socotință.

Arad, din șed. Cons. eparhial dela 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

—□—

3—3

Nr. 4130/1926

Prin aceasta se publică concurs de 30 zile pentru distribuția burselor din fundațiunea „Simion Iosif Popoviciu-Paffy”

1. Pentru un tânăr din familia Popa din Buteni, care ar studia bine la vr-o școală primară, medie sau secundară;

2. Pentru un tânăr, care s-ar pregăti de profesură pentru institutele diecezane centrale sau ar face studii teologice superioare;

Dela recurenții la bursa primă se cere să prezinte: extras de botez ca dovadă că e membru al bisericii ort. române; atestat de paupertate, atestat medical și de moralitate, și dovada că e din familia Popa dela Buteni, - dela recurenții la a doua bursă se cer: extras de botez, atestat de paupertate și moralitate, atestat de bacalaureat cu succes bun și arătarea studiilor ce le fac acum.

Și dela unii și dela alții se cere să arate, cu atestat dela conducerea școlii ce o cercetează, ce altă eventuală bursă mai are dela cine și în ce sumă.

Intre concurenții de același condiții vor avea preferință recurenții din numita familie Popa și în locul al doilea absolvenții Institutului teologic din Arad.

În lipsa recurenților de categoriile arătate mai sus se vor admite și studenți, cari fac ș oala normală ort. din loc ori cursul de studii teologice în Arad.

Angajamentul cu bursa ce se va acorda de astădată se face numai pe durata anului școlar 1926/27 din pricina stărilor financiare ale fundațiunei.

Cererile sunt de a se trimite Consiliului eparhial din Arad.

Cererile ajustate defectuos nu se vor lua în socotință.

Arad, din șed. Cons. dela 30 Sept. 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

—□—

3—3

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura județului.